

Однією із проблем є відсутність сучасної матеріально-технічної бази навчальних закладів, що не дозволяє готувати високо кваліфікованих фахівців, які можуть бути конкурентоздатними в Україні та за кордоном.

Для покращення ефективності процесу навчання необхідно сприяти збільшенню практичної складової в освітньому процесі, тому що практичне застосування теоретичних знань завжди є найважливішим стимулом до навчання. При викладанні облікових дисциплінах повинен дуже тісно підтримуватися зв'язок теорії з практикою, через закріплення теоретичних знань шляхом розв'язання задач, виконання ситуаційних завдань, пошук вирішення проблемних питань тощо.

Успіх опанування облікових дисциплін студентами багато в чому залежить від педагогічної майстерності викладача, «бухгалтерський облік – це не сукупність реєстрів і звітних форм, це, передусім, стиль мислення» [1, с. 77]. Задача викладача полягає у передачі під час навчання студентам вміння критично мислити бухгалтерськими категоріями.

#### **Література**

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік: роздуми вченого. Житомир: Рута, 2001. – 100 с.

УДК 657.123

**Аверкин Я.Ф.**

аспірант кафедри обліку у виробничій сфері,  
Тернопільський національний економічний університет

### **СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ**

Проблема створення управлінського обліку у сучасний період набуває особливої актуальності як для науковців, так і для практиків. За існуючих умов, дедалі більше керівників усвідомлюють необхідність створення на своїх підприємствах систем управлінського обліку (СУО) та звітності. З посиленням конкуренції та зростанням нестабільності зовнішнього бізнес-середовища менеджмент підприємств чимраз частіше приділяє пильну увагу внутрішнім резервам підвищення ефективності. Чільне місце у переліку таких резервів займає управлінський облік.

Варто відзначити, що в науковій літературі немає єдиного підходу для розуміння сутності управлінського обліку, що власне ускладнює реалізацію принципів та функцій останнього. Відтак, наше дослідження спрямоване визначення ключових ознак управлінського обліку для формування авторського

визначення його сутності. Змістові визначальні характеристики категорії управлінського обліку, які виокремлено на підставі аналізу наукових розвідок представлено у табл. 1.

**Таблиця 1**

**Змістові визначальні характеристики категорії «управлінський облік»**

Автори	Ключові ознаки управлінського обліку			
	Облік витрат і доходів	Статистичний і бухгалтерський облік	Облік і управління собівартістю	Систематизація та аналіз даних
Білоусова І.А. [1]	+			
Бородкін О. [2]		+		
Бутинець Ф.Ф. [3]			+	
Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В. [4]	+			
Бупінець Ф.Ф. [5]				+
Голов С.Ф., Єфименко В.І. [6]				+
Друри К. [7]	+		+	
Сопко В. [8]	+	+		
Карпова Т. П. [9]	+			
Шеремета А. Д. [10]		+		+
Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. [11]				+
Чумаченко М. Г. [12]			+	
Энтони Р., Рис Дж. [13]				+
Чернеченський Л.М., Осадча Г.Г. [14]				+

Отже, на основі проведеного дослідження щодо виокремлення підходів до управлінського обліку можна зробити висновок про те, що найбільш поширеними його ключовими ознаками є облік витрат і доходів, статистичний і бухгалтерський облік, облік і управління собівартістю, систематизація та аналіз даних.

Ключову ознаку облік доходів і витрат виокремлюють такі вчені як, Білоусова І.А., Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В., Друри К., Сопко В., Карпова Т.П. З нашої позиції, така ключова ознака є визначальною, оскільки в управлінському обліку необхідно чітко формувати доходи і витрати підприємства для визначення фінансового результату.

Варто відзначити, що підґрунтям управлінського обліку є статистичний і бухгалтерський облік, про що власне свідчать праці вчених як-от Бородкін О., Сопко В., Шеремети А. Тобто відбувається подаліше поглиблення, деталізація даних бухгалтерського фінансового обліку в частині витрат і доходів діяльності підприємства й надання повної інформації з метою управління.

Низка вчених таких, як Бутинець Ф.Ф., Друри К., Чумаченко М.Г. виокремлюють таку ключову ознаку управлінського обліку як облік і управління собівартістю. Варто відзначити, що для підвищення ефективності управлінської діяльності необхідно здійснювати контроль за собівартістю продукції, а тому, така ознака є важливою.

Управлінський облік потрактовують через призму систематизації й аналізу даних (Голов С.Ф., Єфименко В.І., Карпова Т. П., Шеремета А. Д., Энтони Р., Рис Дж, Чернеченський Л.М., Осадча Г.Г.), тобто управлінський облік є інтегрованою системою збору, підготовки і економічної інтерпретації інформації для формування стратегічних рішень.

Отже, з нашої позиції, управлінський облік – це інтегрована система збору інформації в обліку доходів і витрат з використанням підходу бухгалтерського обліку з організації контролю та управління собівартістю в руслі забезпечення позитивного фінансового результату.

### Література

1. Білоусова І.А. Управлінський облік в системі бухгалтерського обліку / І.А. Білоусова // Вісник. – Житомир. – 2000. – № 12.
2. Бородкін О. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік: концепція і організація / О. Бородкін // Бухгалтерський облік і аудит. К. 2002. – № 2.
3. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку. 4.1. – Житомир, 1996.
4. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, Н.В. Герасимчук. – Житомир, 2000.
5. Бутинець Ф.Ф. Управлінський облік: зміст, значення, перспективи розвитку / Ф.Ф. Бутинець // Вісник. – Житомир. – 1998. – №8.
6. Голов С.Ф. Фінансовий і управлінський облік. / С.Ф. Голов, В.І. Єфименко – К., 1996.
7. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет. Пер. с англ./ Под ред. С.А. Табалиной – М., 1997.
8. Сопко В. Бухгалтерський облік. навч. посібник. / В. Сопко. – К., 1998.
9. Карпова Т.П. Управленческий учет. / Т.П. Карпова. – М., 1998.
10. Управленчески учет / Под ред. А. Д. Шеремета. – М. 1999.
11. Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: управленческий аспект. Пер с англ. / под ред. ЯВ. Соколова – М., 1995.
12. Чумаченко М.Г. Світ бухгалтерського обліку / М.Г. Чумаченко. – 1998.

– № 10.

13. Энтони Р. Учет: ситуации и примеры / Р. Энтони, Дж. Рис. – М., 1993.

14. Чернеченський Л.М., Г.Г. Осадча. Управлінський облік на підприємствах харчової промисловості / Л.М. Чернеченський, Г.Г. Осадча – К, 2005.

УДК 336

**Бречко О.В.,**

к.е.н., доцент кафедри аудиту, ревізії та аналізу,  
Тернопільський національний економічний університет

## **ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ПЕРСПЕКТИВИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ЦИФРОВИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ**

Розвиток цифрової економіки України полягає у створенні ринкових стимулів, мотивацій, попиту та формуванні потреб щодо використання цифрових технологій, продуктів та послуг серед українських секторів промисловості, сфер життєдіяльності, бізнесу та суспільства для їх ефективності, конкурентоздатності та національного розвитку, зростання обсягів виробництва високотехнологічної продукції та благополуччя населення.

Основними цілями розвитку цифрової економіки є:

- прискорення економічного зростання та залучення інвестицій;
- трансформація секторів економіки в конкурентоспроможні та ефективні;
- технологічна та цифрова модернізація промисловості та створення високотехнологічних виробництв;
- доступність для громадян переваг та можливостей цифрового світу;
- реалізація людського ресурсу, розвиток цифрових індустрій та цифрового підприємництва [1].

Сектори економіки, що використовують цифрові технології, зростають швидше, дешевше та якісніше. Сфери життєдіяльності, зокрема освіта, медицина, транспорт, що модернізуються завдяки цифровим технологіям, стають набагато ефективніші та створюють нову цінність та якість.

Проте подальший розвиток цифрових технологій значною мірою визначається можливостями та перспективами регулювання цифрової економіки, зокрема таких її складових, як питання блокчейну, біткоїну, токенів, ІСО і інших технологічних рішень, що стають невід'ємною частиною фінансового ринку.

Сьогодні основне завдання - визначити правовий статус цієї діяльності на українському фінансовому ринку, а також визначити цільові механізми